

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 8. októbra 2020*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Životné prostredie – Nariadenie (ES) č. 1107/2009 – Uvádzanie prípravkov na ochranu rastlín na trh – Núdzové opatrenia – Oficiálne informovanie Európskej komisie – Smernica (EÚ) 2015/1535 – Postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov – Neonikotínoidy – Ochrana včiel – Zásada lojálnej spolupráce“

Vo veci C-514/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko) z 28. júna 2019 a doručený Súdnemu dvoru 8. júla 2019, ktorý súvisí s konaním:

Union des industries de la protection des plantes

proti

Premier ministre,

Ministre de la Transition écologique et solidaire,

Ministre des Solidarités et de la Santé,

Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation,

Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail,

za účasti:

Association Générations futures,

Union nationale de l'apiculture française (UNAF),

Syndicat national de l'apiculture,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory J.-C. Bonichot, sudcovia L. Bay Larsen (spravodajca), C. Toader, M. Safjan a N. Jääskinen,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

* Jazyk konania: francúzština.

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Union des industries de la protection des plantes, v zastúpení: J.-P. Chevallier, avocat,
- Union nationale de l'apiculture française (UNAF), v zastúpení: B. Fau, avocat,
- Syndicat national de l'apiculture, v zastúpení: F. Lafforgue a H. Baron, avocats,
- francúzska vláda, v zastúpení: A.-L. Desjonquères a E. Leclerc, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: F. Castilla Contreras, M. Jáuregui Gómez, A. Dawes a I. Naglis, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 4. júna 2020,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 241, 2015, s. 1), a článkov 69 a 71 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Ú. v. EÚ L 309, 2009, s. 1).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu vo veci zákazu používania prípravkov na ochranu rastlín obsahujúcich jednu alebo viacero účinných látok zo skupiny neonikotínoidov a osiva ošetrovaného týmito prípravkami, ktorého účastníkmi sú Union des industries de la protection des plantes (Únia podnikov pôsobiacich v odvetví ochrany rastlín, Francúzsko) na jednej strane a Premier ministre (predseda vlády, Francúzsko), ministre de la Transition écologique et solidaire (minister pre ekologickú a solidárnu transformáciu, Francúzsko), ministre des Solidarités et de la Santé (minister pre solidaritu a zdravotníctvo, Francúzsko), ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation (minister poľnohospodárstva a potravinárstva, Francúzsko) a Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail (Národná agentúra pre výživu, životné prostredie a bezpečnosť práce, Francúzsko) na strane druhej.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2015/1535

- 3 Článok 5 ods. 1 a 2 smernice 2015/1535 stanovuje:

„1. Členské štáty okamžite oznámia Komisii, s výhradou článku 7, všetky návrhy technických predpisov...; členské štáty oznámia Komisii aj dôvody, pre ktoré je prijatie takéhoto technického predpisu potrebné, keď tieto dôvody nebudú zjavné už z návrhu technického predpisu.

...

Ak má návrh technického predpisu za cieľ predovšetkým obmedziť predaj alebo používanie chemickej látky, prípravku alebo výrobku z dôvodu verejného zdravia alebo ochrany spotrebiteľov alebo životného prostredia, členské štáty tiež oznámia buď súhrn všetkých relevantných údajov o dotknutej látke, prípravku alebo výrobku a o ich známych a dostupných náhradách, alebo odkazy na ne, ak sú takéto informácie k dispozícii, a oznámia predpokladané dopady opatrenia na verejné zdravie a ochranu spotrebiteľov a životného prostredia spolu s analýzou rizík...

Komisia bezodkladne informuje o návrhu technického predpisu a všetkých dokumentoch, ktoré jej boli odoslané, ostatné členské štáty...

...

2. Členskému štátu, ktorý odoslal návrh technického predpisu, môže Komisia a členské štáty poskytnúť svoje pripomienky; uvedený členský štát musí vziať takéto pripomienky pri ďalšom spracúvaní technického predpisu v maximálnej možnej miere do úvahy.“

4 Článok 6 tejto smernice stanovuje:

„1. Členské štáty odložia prijatie návrhu technického predpisu o tri mesiace od dátumu, ako Komisia prijme oznámenie uvedené v článku 5 ods. 1.

...

3. S výnimkou návrhu pravidiel, ktoré sa vzťahujú na služby, členské štáty odložia prijatie návrhu technického predpisu o 12 mesiacov odo dňa, keď Komisia prijme oznámenie uvedené v článku 5 ods. 1 tejto smernice, ak Komisia do troch mesiacov od toho dátumu oznámi svoj úmysel navrhnúť alebo prijať k danej záležitosti... smernicu, nariadenie alebo rozhodnutie.

4. Členské štáty odložia prijatie návrhu technického predpisu o 12 mesiacov od dátumu, keď Komisia prijme oznámenie uvedené v článku 5 ods. 1 tejto smernice, ak Komisia oznámi do troch mesiacov od toho dátumu svoje zistenie, že návrh technického predpisu sa týka záležitosti, ktorá je predmetom návrhu smernice, nariadenia lebo rozhodnutia...

...

7. Odseky 1 až 5 sa nevzťahujú na prípady, v ktorých:

a) je členský štát z naliehavých dôvodov spôsobených vážnymi a nepredvídateľnými okolnosťami súvisiacimi s ochranou verejného zdravia alebo verejnej bezpečnosti, ochranou zvierat alebo rastlín, ako aj kvôli pravidlám o službách a kvôli verejnej politike [pravidlám týkajúcich sa služieb a verejného poriadku – *neoficiálny preklad*], najmä kvôli ochrane mladistvých, nútený pripraviť technické predpisy vo veľmi krátkom čase tak, aby ich mohol ihneď prijať a vykonať, čo neumožňuje uskutočniť konzultácie...

...

V oznámení podľa článku 5 uvedie členský štát dôvody, ktoré oprávňujú naliehavosť uskutočnených opatrení. Komisia poskytne svoje stanovisko k oznámeniu v čo možno najkratšom čase. V prípadoch zneužitia tohto postupu vykoná Komisia príslušné opatrenia. Komisia bude neustále informovať Európsky parlament.“

5 Článok 7 ods. 1 písm. c) uvedenej smernice spresňuje:

„Články 5 a 6 sa nevzťahujú na tie zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia členských štátov alebo nezáväznú dohodu, prostredníctvom ktorých členské štáty:

...

c) využívajú bezpečnostné klauzuly, umožnené záväznými aktmi Únie [využívajú ochranné doložky stanovené v záväzných aktoch Únie – *neoficiálny preklad*].

Nariadenie č. 1107/2009

6 Odôvodnenie 8 nariadenia č. 1107/2009 znie takto:

„Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí, zvierat a životného prostredia a zároveň zabezpečiť konkurencieschopnosť poľnohospodárstva Spoločenstva. ...“

7 Článok 21 ods. 1 tohto nariadenia uvádza:

„Komisia môže kedykoľvek preskúmať schválenie účinnej látky. Zohľadní žiadosť členského štátu o preskúmanie schválenia účinnej látky vzhľadom na nové vedecké a technické znalosti a údaje získané monitorovaním...“

8 Článok 49 ods. 2 tohto nariadenia znie takto:

„Ak existujú vážne obavy, že ošetrované osivo uvedené v odseku 1 môže predstavovať vážne riziko pre zdravie ľudí alebo zvierat alebo životné prostredie a že toto riziko nemožno uspokojivo odstrániť pomocou opatrení prijatých dotknutými členskými štátmi, v súlade s regulačným postupom uvedeným v článku 79 ods. 3 sa bezodkladne prijímú opatrenia na obmedzenie alebo zakázanie používania a/alebo predaja takéhoto ošetrovaného osiva. ...“

9 Článok 69 toho istého nariadenia stanovuje:

„Ak je jasné, že schválená účinná látka... alebo prípravok na ochranu rastlín, ktoré boli autorizované v súlade s týmto nariadením, pravdepodobne predstavujú závažné riziko pre zdravie ľudí alebo zvierat alebo pre životné prostredie a že toto riziko nemožno uspokojivo obmedziť pomocou opatrení prijatých dotknutým(-i) členským(-i) štátom (štátmi), bezodkladne sa prijímú opatrenia na obmedzenie alebo zakázanie používania a/alebo predaja tejto látky alebo prípravku v súlade s regulačným postupom uvedeným v článku 79 ods. 3, a to buď z vlastnej iniciatívy Komisie, alebo na požiadanie členského štátu. ...“

10 Článok 70 nariadenia č. 1107/2009 uvádza:

„Odchyľne od článku 69 Komisia môže v mimoriadne naliehavých prípadoch dočasne prijať núdzové opatrenia po porade s príslušným členským štátom alebo členskými štátmi a po informovaní ostatných členských štátov.

Tieto opatrenia sa čo najskôr potvrdia, zmenia a doplnia, odvolajú alebo predĺžia v súlade s regulačným postupom uvedeným v článku 79 ods. 3, najneskôr však do 10 pracovných dní.“

11 Článok 71 tohto nariadenia spresňuje:

„1. Ak členský štát oficiálne informuje Komisiu o potrebe prijať núdzové opatrenia a nepodnikli sa žiadne kroky v súlade s článkami 69 alebo 70, členský štát môže prijať predbežné ochranné opatrenia. V tomto prípade bezodkladne informuje ostatné členské štáty a Komisiu.

2. Komisia do 30 pracovných dní predkladá záležitosť výboru uvedenému v článku 79 ods. 1 v súlade s regulačným postupom uvedeným v článku 79 ods. 3 na účely rozšírenia, zmeny a doplnenia alebo zrušenia predbežného vnútroštátneho ochranného opatrenia.

3. Členský štát si môže zachovať svoje predbežné vnútroštátne ochranné opatrenia dovtedy, kým sa neprijmú opatrenia Spoločenstva.“

Vykonávacie nariadenie (EÚ) 2018/783

- 12 Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/783 z 29. mája 2018, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 540/2011, pokiaľ ide o podmienky schválenia účinnej látky imidaklopridu (Ú. v. EÚ L 132, 2018, s. 31), stanovuje podmienky uvádzania na trh a používania imidaklopridu.

Vykonávacie nariadenie (EÚ) 2018/784

- 13 Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/784 z 29. mája 2018, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 540/2011, pokiaľ ide o podmienky schválenia účinnej látky klotianidínu (Ú. v. EÚ L 132, 2018, s. 35), stanovuje podmienky uvádzania na trh a používania klotianidínu.

Vykonávacie nariadenie (EÚ) 2018/785

- 14 Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/785 z 29. mája 2018, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 540/2011, pokiaľ ide o podmienky schválenia účinnej látky tiametoxámu (Ú. v. EÚ L 132, 2018, s. 40), stanovuje podmienky uvádzania na trh a používania tiametoxámu.

Francúzske právo

- 15 Článok L. 253-8 ods. II Code rural et de la pêche maritime (Zákonník poľnohospodárstva a morského rybolovu) stanovuje:

„Používanie prípravkov na ochranu rastlín s obsahom jednej alebo viacerých účinných látok zo skupiny neonikotínoidov a osiva ošetreného týmito prípravkami je od 1. septembra 2018 zakázané.

...

Výnimky zo zákazu uvedeného v prvom a druhom pododseku tohto odseku II možno do 1. júla 2020 udeľovať spoločným rozhodnutím ministra poľnohospodárstva, ministra životného prostredia a ministra zdravotníctva.

...“

- 16 Článok D. 253-46-1 tohto zákonníka, ktorý bol doňho vložený prostredníctvom décret n° 2018-675 du 30 juillet 2018, relatif à la définition des substances actives de la famille des néonicotinoïdes présentes dans les produits phytopharmaceutiques (dekrét č. 2018-675 z 30. júla 2018 o vymedzení účinných látok zo skupiny neonikotínoidov prítomných v prípravkoch na ochranu rastlín) (JORF z 1. augusta 2018, text č. 7), stanovuje:

„Látky zo skupiny neonikotínoidov uvedené v článku L. 253-8 sú:

- acetamiprid,
- klotianidín,
- imidakloprid,
- tiakloprid,
- tiametoxám.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 17 Článok L. 253-8 Zákonníka poľnohospodárstva a morského rybolovu stanovuje od 1. septembra 2018 zákaz používania prípravkov na ochranu rastlín obsahujúcich jednu alebo viac účinných látok zo skupiny neonikotínoidov a osiva ošetrovaného týmito prípravkami. Až do 1. júla 2020 však povoľuje udelenie určitých výnimiek z tohto zákazu.
- 18 Francúzska republika oznámila Komisii 2. februára 2017 návrh dekrétu, v ktorom boli vymenované účinné látky uvedené v tomto článku. Toto oznámenie bolo výslovne založené na článku 5 ods. 1 štvrtom pododseku smernice 2015/1535 a neodkazovalo na nariadenie č. 1107/2009. V uvedenom oznámení boli uvedené rôzne štúdie naznačujúce významný vplyv neonikotínoidov na životné prostredie a riziko pre ľudské zdravie.
- 19 Dňa 3. augusta 2017 Komisia na toto oznámenie odpovedala, že sa stotožňuje s obavami, ktoré vyjadrila Francúzska republika, pokiaľ ide o určité látky zo skupiny neonikotínoidov. Okrem toho táto inštitúcia spresnila, že Európska agentúra pre bezpečnosť potravín (EFSA) uverejnila závery týkajúce sa troch látok uvedených v oznámenom návrhu dekrétu, čo ju viedlo k zváženiu potreby zaviesť ďalšie obmedzenia.
- 20 Následne vykonávacie nariadenia 2018/783, 2018/784 a 2018/785 zakázali používanie imidaklopridu, klotianidínu a tiametoxámu od 19. decembra 2018, a to s výnimkou ošetrovania plodín v trvalých skleníkoch, ktoré v skleníku zostávajú počas celého svojho životného cyklu.
- 21 Predseda vlády prijal 30. júla 2018 na základe článku L. 253-8 Zákonníka poľnohospodárstva a morského rybolovu dekrét č. 2018-675, ktorého cieľom je definovať účinné látky zo skupiny neonikotínoidov, na ktoré sa vzťahuje tento článok. Týmto dekrétom bol do tohto zákonníka vložený článok D. 253-46-1, podľa ktorého sú týmito zakázanými látkami acetamiprid, klotianidín, imidakloprid, tiakloprid a tiametoxám.
- 22 Únia podnikov pôsobiacich v odvetví ochrany rastlín podala 1. októbra 2018 na Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko) návrh na zrušenie uvedeného dekrétu v rozsahu, v akom je nezlučiteľný s nariadením č. 1107/2009.

- 23 S ohľadom na priebeh konania predchádzajúceho prijatiu dekrétu č. 2018-675 sa vnútroštátny súd domnieva, že jeho zákonnosť závisí od otázky, či Francúzska republika mala podľa článku 71 nariadenia č. 1107/2009 možnosť prijať tento dekrét ako núdzové opatrenie po tom, čo pristúpila k oznámeniu na základe smernice 2015/1535, a napriek tomu, že Komisia prijala sériu opatrení týkajúcich sa používania niektorých neonikotínoidov uvedených v tomto dekréte.
- 24 Za týchto podmienok Conseil d'État (Štátna rada) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Ak bolo vnútroštátne opatrenie na obmedzenie používania účinných látok formálne oznámené Komisii podľa článku 5 smernice 2015/1535..., avšak s uvedením dôkazov, na základe ktorých sa členský štát domnieva, že látka pravdepodobne predstavuje závažné riziko pre zdravie ľudí alebo zvierat alebo pre životné prostredie a že toto riziko je pri súčasnej podobe právnej úpravy možné uspokojivo odstrániť len opatreniami, ktoré prijme členský štát, pričom uvedenie dôkazov je dostatočne jasné na to, aby sa Komisia nemohla zmýliť, pokiaľ ako základ tohto oznámenia určí nariadenie č. 1107/2009..., má... Komisia v takom prípade pristupovať k danému oznámeniu tak, že bolo predložené v súlade s postupom podľa článkov 69 a 71 tohto nariadenia a prípadne uskutočniť dodatočné dokazovanie alebo prijať opatrenia, ktoré budú zodpovedať požiadavkám uvedenej právnej úpravy, ako aj obavám vyjadreným týmto členským štátom?
2. V prípade kladnej odpovede na túto otázku, majú sa vykonávacie nariadenia 2018/783, 2018/784 a 2018/785..., ktorými sa zakazuje používanie tiametoxamu, klotianidínu a imidaklopridu od 19. decembra 2018, s výnimkou ošetrovateľní pri plodinách v trvalých skleníkoch tých rastlín, ktoré zostanú v trvalých skleníkoch počas celého svojho životného cyklu, považovať za opatrenia prijaté na základe žiadosti [Francúzskej republiky] z 2. februára 2017 o stanovenie všeobecného zákazu používania prípravkov na ochranu rastlín s obsahom jednej alebo viacerých látok zo skupiny neonikotínoidov a osiva ošetrovaného týmito prípravkami?
3. V prípade kladnej odpovede na túto poslednú otázku, čo môže urobiť členský štát, ktorý na základe článku 69 nariadenia č. 1107/2009 požiadal Komisiu, aby prijala opatrenia na obmedzenie alebo zákaz používania prípravkov na ochranu rastlín s obsahom jednej alebo viacerých látok zo skupiny neonikotínoidov a osiva ošetrovaného týmito prípravkami, ak Komisia vyhovelá jeho žiadosti iba čiastočne tak, že neobmedzila používanie všetkých látok zo skupiny neonikotínoidov, ale len troch z nich?“

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti

- 25 Únia podnikov pôsobiacich v odvetví ochrany rastlín spochybňuje prípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania.
- 26 Tvrdí, že vnútroštátne opatrenie, o ktoré ide vo veci samej, nemohlo byť prijaté na základe článku 71 nariadenia č. 1107/2009, keďže predstavuje konečný zákaz, a nie predbežné opatrenie zavedené do prijatia opatrení na úrovni Únie. Toto opatrenie nemá ani núdzovú povahu, keďže vyplýva zo zákona z roku 2016, ktorého účinky boli odložené až do roku 2018. Okrem toho oznámenie uvedeného opatrenia nebolo výsledkom núdzového postupu upraveného smernicou 2015/1535.
- 27 Za týchto podmienok prvá otázka, ktorá sa týka dodržania procesných podmienok uvedených v článku 71 nariadenia č. 1107/2009, nemá vplyv na výsledok sporu vo veci samej. To isté platí pre druhú a tretiu otázku, pretože boli položené len pre prípad kladnej odpovede na prvú otázku. Navyše druhá otázka nijako nesúvisí s predmetom sporu vo veci samej.

- 28 V tomto ohľade treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora v rámci spolupráce medzi týmto súdom a vnútroštátnymi súdmi zakotvenej v článku 267 ZFEÚ prináleží iba vnútroštátnemu súdu, ktorý prejednáva spor a ktorý musí niesť zodpovednosť za následné súdne rozhodnutie, aby so zreteľom na osobitosti veci posúdil tak potrebu rozhodnutia v prejudiciálnom konaní pre vyhlásenie svojho rozsudku, ako aj dôležitosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru. Preto pokiaľ sa predložené otázky týkajú výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (rozsudok zo 4. decembra 2018, Minister for Justice and Equality a Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, bod 26, ako aj citovaná judikatúra).
- 29 Z toho vyplýva, že pri otázkach týkajúcich sa práva Únie platí domnienka relevantnosti. Súdny dvor teda môže odmietnuť návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré sú mu položené (rozsudok zo 4. decembra 2018, Minister for Justice and Equality a Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, bod 27, ako aj citovaná judikatúra).
- 30 Tvrdenia Únie podnikov pôsobiacich v odvetví ochrany rastlín nepostačujú na vyvrátenie prezumpcie relevantnosti položených otázok.
- 31 Po prvé sa totiž zdá, že vnútroštátny súd zatiaľ neurčil pôsobnosť vnútroštátneho opatrenia, o ktoré ide vo veci samej. Za týchto podmienok nemožno vylúčiť, že tento súd by sa pri prípadnom výklade tohto opatrenia v súlade s právom Únie mohol domnievať, že toto opatrenie má dočasnú povahu, a preto môže predstavovať „predbežné ochranné opatrenie“ v zmysle článku 71 nariadenia č. 1107/2009.
- 32 Po druhé dĺžka vnútroštátneho postupu, ktorý predchádzal prijatiu vnútroštátneho opatrenia, o ktoré ide vo veci samej, nemôže byť rozhodujúca, keďže táto dĺžka nestačí na vylúčenie toho, že v konečnej fáze tohto postupu sa toto opatrenie mohlo javiť ako „núdzové opatrenie“ v zmysle tohto ustanovenia, keďže jeho prijatie bolo od daného momentu nevyhnutné na to, aby naliehavo riešilo závažné riziko pre zdravie ľudí alebo zvierat alebo pre životné prostredie.
- 33 Po tretie, pokiaľ ide o skutočnosť, že na účely oznámenia vnútroštátneho opatrenia, o ktoré ide vo veci samej, nebol použitý núdzový postup stanovený smernicou 2015/1535, treba uviesť, že účelom prvej otázky je poskytnúť vnútroštátnemu súdu elementy práva Únie potrebné na určenie, či a prípadne za akých podmienok možno oznámenie uskutočnené podľa tejto smernice zohľadniť v rámci postupu upraveného v článku 71 nariadenia č. 1107/2009. Posúdenie tohto tvrdenia Únie podnikov pôsobiacich v odvetví ochrany rastlín je tak neoddeliteľne spojené s odpoveďou, ktorú treba dať na túto otázku, a nemá teda takú povahu, že by zakladalo jej neprípustnosť (pozri analogicky rozsudky zo 17. januára 2019, KPMG Baltics, C-639/17, EU:C:2019:31, bod 11, a z 3. decembra 2019, Iccrea Banca, C-414/18, EU:C:2019:1036, bod 30).
- 34 Po štvrté, pokiaľ ide o vzťah medzi druhou otázkou a predmetom sporu vo veci samej, treba konštatovať, že cieľom tejto otázky je určiť, či na niektoré opatrenia prijaté Komisiou po oznámení uskutočnenom Francúzskou republikou možno nazerať tak, že boli prijaté na základe tohto oznámenia. Keďže vnútroštátny súd musí na jednej strane na účely rozhodnutia sporu vo veci samej určiť, či Francúzska republika mohla prijať dekrét č. 2018-675 prostredníctvom uplatnenia článku 71 nariadenia č. 1107/2009, a na druhej strane, že toto ustanovenie podmieňuje konanie členských štátov skutočnosťou, že Komisia neprijala určité opatrenia, nemožno sa domnievať, že druhá otázka zjavne nemá nijakú súvislosť s predmetom sporu vo veci samej.
- 35 Z toho vyplýva, že prejudiciálne otázky sú prípustné.

O prvej otázke

- 36 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 5 smernice 2015/1535 a článok 71 ods. 1 nariadenia č. 1107/2009 majú vykladať v tom zmysle, že oznámenie vnútroštátneho opatrenia zakazujúceho používanie určitých účinných látok, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, uskutočnené na základe článku 5 tejto smernice, sa má považovať za oficiálne informovanie o potrebe prijať núdzové opatrenia v zmysle článku 71 ods. 1 uvedeného nariadenia, ak toto oznámenie obsahuje jasné uvedenie skutočností, ktoré preukazujú jednak, že tieto účinné látky môžu predstavovať závažné riziko pre zdravie ľudí alebo zvierat alebo pre životné prostredie, a jednak, že toto riziko nemožno uspokojivo obmedziť pomocou opatrení prijatých dotknutým členským štátom.
- 37 Článok 71 ods. 1 nariadenia č. 1107/2009 stanovuje, že ak členský štát oficiálne informuje Komisiu o potrebe prijať núdzové opatrenia a nepodnikli sa žiadne kroky v súlade s článkami 69 alebo 70, členský štát môže prijať predbežné ochranné opatrenia. V takomto prípade má o tom bezodkladne informovať ostatné členské štáty a Komisiu.
- 38 Článok 69 uvedeného nariadenia oprávňuje Komisiu prijať núdzové opatrenia s cieľom obmedziť alebo zakázať používanie alebo predaj účinnej látky alebo prípravku na ochranu rastlín, ak je zjavné, že táto účinná látka alebo tento prípravok, ktorý bol autorizovaný podľa toho istého nariadenia, môže predstavovať závažné riziko pre zdravie ľudí alebo zvierat alebo pre životné prostredie, a že toto riziko nemožno uspokojivo obmedziť pomocou opatrení prijatých dotknutým(-i) členským(-i) štátom (štátmi). Článok 70 nariadenia č. 1107/2009 upravuje možnosť Komisie prijať takéto núdzové opatrenia na základe zjednodušeného postupu v mimoriadne naliehavých prípadoch.
- 39 Postup zavedený článkom 71 tohto nariadenia má teda za cieľ umožniť Komisii, alebo ak k tomu nedôjde, členskému štátu, prijať núdzové opatrenia upravujúce používanie alebo predaj určitých látok alebo určitých prípravkov, ak sa tieto opatrenia zdajú byť nevyhnutné na ochranu zdravia ľudí alebo zvierat alebo životného prostredia.
- 40 Pokiaľ ide o článok 5 smernice 2015/1535, tento stanovuje, že členské štáty bezodkladne oznámia Komisii všetky návrhy technických predpisov. Po tomto oznámení treba v zásade podľa článku 6 tejto smernice odložiť prijatie tohto návrhu, aby sa tejto inštitúcii a ostatným členským štátom umožnilo predložiť k uvedenému návrhu pripomienky.
- 41 Hoci sa postup stanovený v uvedenej smernici môže v súlade s článkom 5 ods. 1 štvrtým pododsekom tejto smernice týkať opatrení členského štátu na obmedzenie uvádzania chemickej látky alebo výrobu na trh alebo ich používania z dôvodov verejného zdravia alebo ochrany životného prostredia, nič to nemení na tom, že dva postupy uvedené v prvej otázke sa od seba líšia.
- 42 Po prvé, hoci sa článok 5 tej istej smernice v zásade uplatňuje na všetky návrhy technických predpisov, článok 71 ods. 1 nariadenia č. 1107/2009 sa týka opatrení vzťahujúcich sa na látky a výrobky schválené alebo autorizované podľa tohto nariadenia.
- 43 Po druhé oznámenie, ktoré predstavuje začiatok postupu upraveného v článku 5 tejto smernice, nemá rovnakú funkciu ako oficiálne informovanie, ktorým sa začína postup stanovený článkom 71 nariadenia č. 1107/2009, pretože cieľom tohto oznámenia je umožniť Komisii a ostatným členským štátom predložiť pripomienky, zatiaľ čo cieľom tohto informovania je podnietiť Komisiu k tomu, aby reagovala na uvedené informácie prijatím núdzových opatrení potrebných na obmedzenie rizika identifikovaného dotknutým členským štátom.

- 44 Po tretie dôsledky, ktoré normotvorca Únie spojil s oznámením a informovaním stanovenými v článku 5 smernice 2015/1535 a v článku 71 nariadenia č. 1107/2009, nemajú rovnakú povahu. Zatiaľ čo z tohto oznámenia v zásade vyplýva odklad prijatia dotknutého návrhu, informovanie uvedené v článku 71 ods. 1 nariadenia č. 1107/2009 môže za určitých podmienok umožniť dotknutému členskému štátu bezodkladne prijať predbežné ochranné opatrenia na vnútroštátnej úrovni.
- 45 V tejto súvislosti platí, že hoci postup upravený v článku 5 smernice 2015/1535 môže určite viesť aj k okamžitému prijatiu vnútroštátnych opatrení v prípade, že dotknutý členský štát využije možnosť stanovenú na tento účel článkom 6 ods. 7 písm. a) tejto smernice, táto možnosť predstavuje len výnimku, ktorej uplatniteľnosť navyše podlieha podmienke, ktorá nie je uvedená v článku 71 ods. 1 nariadenia č. 1107/2009, a to tej, že situácia, ktorej sa týkajú prijaté núdzové opatrenia, má nepredvídateľnú povahu.
- 46 Po štvrté treba uviesť, že článok 71 ods. 1 tohto nariadenia treba považovať, ako uviedla generálna advokátka v bode 58 svojich návrhov, za ochrannú doložku.
- 47 Rozdiel medzi postupmi stanovenými v článku 5 uvedenej smernice a v článku 71 uvedeného nariadenia teda potvrdzuje článok 7 ods. 1 písm. c) tej istej smernice, ktorý stanovuje, že články 5 a 6 tejto smernice sa neuplatňujú na ustanovenia členských štátov, ktorými tieto štáty využívajú ochranné doložky stanovené v záväzných aktoch Únie.
- 48 Hoci z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že v prípade využitia možnosti prijať núdzové opatrenia stanovenej aktom Únie zo strany členského štátu sa predpokladá, že sa dodržia hmotnoprávne aj procesné podmienky stanovené týmto aktom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. septembra 2011, Monsanto a i., C-58/10 až C-68/10, EU:C:2011:553, bod 69, ako aj z 13. septembra 2017, Fidenato a i., C-111/16, EU:C:2017:676, bod 32), treba konštatovať, že predloženie veci Komisii podľa článku 71 ods. 1 nariadenia č. 1107/2009 iba vyžaduje, aby dotknutý členský štát „oficiálne inform[oval]“ túto inštitúciu bez toho, aby toto informovanie malo mať osobitnú formu.
- 49 Okrem toho treba pripomenúť, že podľa zásady lojálnej spolupráce zakotvenej v článku 4 ods. 3 ZEÚ sa Únia a členské štáty vzájomne rešpektujú a vzájomne si pomáhajú pri vykonávaní úloh, ktoré vyplývajú zo Zmlúv. V tejto súvislosti Súdny dvor predovšetkým rozhodol, že táto zásada ukladá nielen členským štátom povinnosť prijať všetky potrebné opatrenia, aby sa zaručila pôsobnosť a účinnosť práva Únie, ale ukladá tiež inštitúciám Únie recipročnú povinnosť lojálnej spolupráce s členskými štátmi (rozsudky zo 4. septembra 2014, Španielsko/Komisia, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, bod 87, a z 19. decembra 2019, Amoena, C-677/18, EU:C:2019:1142, bod 55).
- 50 Treba tiež pripomenúť, že medzi záruky priznané právnym poriadkom Únie v správnych konaniach patrí najmä zásada riadnej správy vecí verejných, ku ktorej sa viaže povinnosť príslušnej inštitúcie starostlivo a nestranne preskúmať všetky relevantné skutočnosti dotknutého prípadu (rozsudok z 29. marca 2012, Komisia/Estónsko, C-505/09 P, EU:C:2012:179, bod 95 a citovaná judikatúra).
- 51 Za týchto podmienok Komisia napriek odlišnosti postupov stanovených v článku 5 smernice 2015/1535 a v článku 71 ods. 1 nariadenia č. 1107/2009 nemôže s ohľadom na cieľ ochrany zdravia ľudí a zvierat a životného prostredia, uvedený v odôvodnení 8 tohto nariadenia, nijako poprieť relevantnosť oznámenia návrhu technického predpisu uskutočneného podľa tohto článku 5 na účely uplatnenia tohto článku 71 ods. 1, ak skutočnosti, ktoré toto oznámenie obsahuje, postačujú na to, aby umožnili tejto inštitúcii pochopiť, že dotknutý členský štát sa na ňu mal obrátiť podľa článku 71 ods. 1 uvedeného nariadenia.
- 52 Táto posledná podmienka je splnená, ak z dotknutého oznámenia vyplýva jednak existencia rizika spojeného so schválenou účinnou látkou alebo autorizovaným prípravkom na ochranu rastlín, ktoré má oznámený návrh obmedziť, a jednak nemožnosť obmedziť toto riziko bez toho, aby sa k účinným právnym predpisom núdzovo doplnili dodatočné opatrenia.

- 53 V takom prípade prináleží Komisii, aby sa opýtala dotknutého členského štátu, či sa treba domnievať, že toto oznámenie predstavuje oficiálne informovanie podľa článku 71 ods. 1 nariadenia č. 1107/2009.
- 54 Za predpokladu, že Komisia nezaslala tomuto členskému štátu takúto žiadosť, treba sa domnievať, že táto inštitúcia bola prostredníctvom uvedeného oznámenia oficiálne informovaná o potrebe prijať núdzové opatrenia v zmysle článku 71 ods. 1 uvedeného nariadenia.
- 55 V prejednávanej veci zo samotného znenia prvej otázky vyplýva, že vnútroštátny súd, ktorému výlučne prislúcha posúdiť skutkový stav v rámci konania podľa článku 267 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. mája 2020, Azienda Municipale Ambiente, C-15/19, EU:C:2020:371, bod 26 a citovanú judikatúru), sa domnieva, že skutočnosti uvedené v bode 52 tohto rozsudku skutočne vyplývajú z oznámenia uskutočneného Francúzskou republikou.
- 56 Okrem toho z návrhu na začatie prejudiciálneho konania ani zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, nevyplýva, že by sa Komisia Francúzskej republiky opýtala, či sa má toto oznámenie považovať za oficiálne informovanie podľa článku 71 ods. 1 nariadenia č. 1107/2009.
- 57 V každom prípade treba zdôrazniť, že okolnosť, že oficiálna informácia poskytnutá členským štátom Komisii už obsahuje návrh opatrenia, nezbavuje tento členský štát povinnosti bezodkladne informovať ostatné členské štáty a Komisiu o konečnom prijatí tohto opatrenia v súlade s článkom 71 ods. 1 druhou vetou nariadenia č. 1107/2009.
- 58 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 5 smernice 2015/1535 a článok 71 ods. 1 nariadenia č. 1107/2009 sa majú vykladať v tom zmysle, že oznámenie vnútroštátneho opatrenia zakazujúceho používanie určitých účinných látok, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, uskutočnené na základe článku 5 tejto smernice, sa má považovať za oficiálne informovanie o potrebe prijať núdzové opatrenia v zmysle článku 71 ods. 1 uvedeného nariadenia, ak:
- toto oznámenie obsahuje jasné uvedenie skutočností, ktoré preukazujú jednak, že tieto účinné látky môžu predstavovať závažné riziko pre zdravie ľudí alebo zvierat alebo pre životné prostredie, a jednak, že toto riziko nemožno uspokojivo obmedziť pomocou opatrení prijatých dotknutým členským štátom, a
 - Komisia sa dotknutého členského štátu neopýtala, či sa treba domnievať, že uvedené oznámenie predstavuje oficiálne informovanie podľa článku 71 ods. 1 nariadenia č. 1107/2009.

O druhej otázke

- 59 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 71 ods. 1 nariadenia č. 1107/2009 vykladať v tom zmysle, že vykonávacie nariadenia 2018/783, 2018/784 a 2018/785 možno považovať za opatrenia prijaté Komisiou na základe oznámenia Francúzskej republiky z 2. februára 2017.
- 60 Článok 71 ods. 1 nariadenia č. 1107/2009 spresňuje, že po oficiálnom informovaní Komisie o potrebe prijať núdzové opatrenia môže členský štát prijať predbežné ochranné opatrenia, ak „[sa] nepodnikli... žiadne kroky v súlade s článkami 69 alebo 70“ tohto nariadenia.
- 61 Zo samotného znenia tohto článku 71 ods. 1 teda vyplýva, že len prijatie opatrení na základe článku 69 alebo 70 uvedeného nariadenia Komisiou môže vylúčiť akúkoľvek možnosť dotknutého členského štátu prijať núdzové opatrenia.
- 62 Tento záver je podporený všeobecnou štruktúrou toho istého nariadenia.

- 63 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že ako vyplýva z bodu 39 tohto rozsudku, cieľom oficiálneho informovania Komisie členským štátom podľa článku 71 ods. 1 nariadenia č. 1107/2009 je začať postup smerujúci k zabezpečeniu prijatia núdzových opatrení Komisiou, alebo ak k tomu nedôjde, dotknutým členským štátom.
- 64 Normotvorca Únie tak zaviedol osobitný núdzový postup, ktorý úzko súvisí s núdzovými postupmi stanovenými v článkoch 69 a 70 tohto nariadenia, ktoré sú rovnako ako jeho článok 71 súčasťou kapitoly IX uvedeného nariadenia. Naopak ustanovenia, ktorými sa zavádzajú tieto núdzové postupy, neodkazujú na iné postupy stanovené týmto nariadením, a preto sa musia považovať za nezávislé od týchto postupov.
- 65 Postup upravený v článku 71 nariadenia č. 1107/2009 sa odlišuje najmä od postupu preskúmania schválenia účinnej látky stanoveného v článku 21 tohto nariadenia, ktorý možno začať aj na základe žiadosti členského štátu predloženej na tento účel.
- 66 Vykonávacie nariadenia 2018/783, 2018/784 a 2018/785 však neboli prijaté na základe článkov 69 alebo 70 nariadenia č. 1107/2009, ale na základe iných ustanovení tohto nariadenia.
- 67 Preto treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 71 ods. 1 nariadenia č. 1107/2009 sa má vykladať v tom zmysle, že vykonávacie nariadenia 2018/783, 2018/784 a 2018/785 nemožno považovať za opatrenia prijaté Komisiou na základe oznámenia Francúzskej republiky z 2. februára 2017.

O tretej otázke

- 68 Vzhľadom na odpoveď na druhú otázku nie je potrebné odpovedať na tretiu otázku.

O trovách

- 69 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

- Článok 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti, a článok 71 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že oznámenie vnútroštátneho opatrenia zakazujúceho používanie určitých účinných látok, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, uskutočnené na základe článku 5 tejto smernice, sa má považovať za oficiálne informovanie o potrebe prijať núdzové opatrenia v zmysle článku 71 ods. 1 uvedeného nariadenia, ak:**
 - toto oznámenie obsahuje jasné uvedenie skutočností, ktoré preukazujú jednak, že tieto účinné látky môžu predstavovať závažné riziko pre zdravie ľudí alebo zvierat alebo pre životné prostredie, a jednak, že toto riziko nemožno uspokojivo obmedziť pomocou opatrení prijatých dotknutým členským štátom, a

- Európska komisia sa dotknutého členského štátu neopýtala, či sa treba domnievať, že uvedené oznámenie predstavuje oficiálne informovanie podľa článku 71 ods. 1 nariadenia č. 1107/2009.
2. Článok 71 ods. 1 nariadenia č. 1107/2009 sa má vykladať v tom zmysle, že vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/783 z 29. mája 2018, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 540/2011, pokiaľ ide o podmienky schválenia účinnej látky imidakloprid, vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/784 z 29. mája 2018, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 540/2011, pokiaľ ide o podmienky schválenia účinnej látky klotianidín a vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/785 z 29. mája 2018, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 540/2011, pokiaľ ide o podmienky schválenia účinnej látky tiametoxám, nemožno považovať za opatrenia prijaté Komisiou na základe oznámenia Francúzskej republiky z 2. februára 2017.

Podpisy